

MĀJAS DRAUGS

RAKSTNIECĪBAS UN MŪZIKAS MUZEJA STĀSTI

Konstantīna Raudives
eksperimenti ar
elektronisko balsu
fenomenu - 2. lpp.

DARI PATS! 12 soļi, kā
ierakstīt balsis mājas
apstākļos - 5. lpp.

Ko vēsta
ANNAS BRIGADERES
horoskops - 6. lpp.

No pasaulīgā uz pārpasaulīgo

Šajā *Mājas Draugā* pievēršamies tēmām, kas pārsniedz fiziskās pasaules robežas, mēdz izpelnīties gan pastiprinātu sabiedrības interesi un aizrautību, gan skepsi, smīnu un vēlēšanos norobežoties. No vienas puses, astrologa Kristapa Baņķa politiķu horoskopu pētījumi (piemēram, Valdis Zatlers ir Koka Kaza, Valdis Dombrovskis Metāla Cūka, bet Ainārs Šlesers – Zemes Gailis), kas publicēti laikraksta *Mājas Viesis* 6. maija numurā, ātri tika pārpublicēti teju visos Latvijas ziņu portālos. No otras puses, uzreiz komentāros lasītāji pauda gan sašutumu, ka šāda „joku” ziņa publicēta pat nopietnu mediju galvgaļos, gan ironizēja par politiķu līdzību to astroloģiskajam dzīvniekam. *Mājas Draugā* var uzzināt Kristapa Baņķa vērtējumu, ko horoskops vēsta par Annu Brigaderi. Šāda materiāla tapšanu motivēja tas, ka muzeja krājumā glabājas rakstniecībai individuāli 1930. gadā veidots horoskops.

Konstantīna Raudives eksperimenti elektronisko balsu fenomena laukā, kam veltīta lielākā izdevuma satura daļa, uzņemti ar līdzīgu interesi un skepsi kā astroloģija. Vai tie ir radio traucējumi, kam plašo valodu zinātnājs Raudive prata piemērot tulkojumu, vai tiešām iespēja sazināties ar viņsauli, domas dalās. *Mājas Draugs* nesaka ne jā, ne nē, bet piedāvā drosmīgajiem eksperimentēt pašiem. 🎧

NORMUNDS RUTULIS

skeptisks par mirušo balsu fenomenu

Dziedātājs Normunds Rutulis Muzeju šausmu takas laikā apmeklēja Dr. Raudives kabinetu

29. aprīlī Rakstniecības un mūzikas muzejs sadarbībā ar Latvijas Universitātes vēstures muzeju un Farmācijas muzeju aicināja doties pa *Muzeju šausmu taku*. Pasākuma norises laikā populārais pašmāju dziedātājs Normunds Rutulis bija ieradies Rakstniecības un mūzikas muzejā, lai deponētu savu elegantu uzvalku topošajai izstādei *Zvaigžņu tērpi*, kuras atklāšana

gaidāma 22. jūnijā. Dziedātājs apmeklēja arī Dr. Raudives kabinetu, kurā bija iespējas klausīties Konstantīna Raudives veikto viņsaules balsu ierakstu piemērus, un pauda viedokli, ka tie ir vien radio traucējumi. Pats izmēģināt kontaktēties ar viņsaules balsīm ierakstu meistarārnīcā Normunds Rutulis nedevis. 🎧

Konstantīns RAUDIVE (1909 – 1974) – esejists, tulkotājs, parapsihologs, filozofs, Romas Zinātņu akadēmijas akadēmiķis; apmeklējis lekcijas pie tādām slavenībām kā šveiciešu psihiatrs, filozofs, analītiskās psiholoģijas skolas dibinātājs Karls Gustavs Junga un spāņu filozofs Ortega i Gaset; strādājis Upsalas universitātē. Latvijas kultūrtelpā Konstantīns Raudive palicis savas slavenās dzīvesbiedres Zentas Mauriņas ēnā, taču pasaulē viņa vārds zināms pat plašāk. Raudives starptautisko atpazīstamību nosaka viņa mūža pēdējās desmitgades aizraušanās ar tā dēvētā elektroniskā balsis fenomena pētīšanu. Izmantojot dažādas ierīces (radiouztvērēju, telefonu, magnetofonu u. c.), Raudive izstrādāja vairākas metodes, kā sazināties ar viņaspasules iemītniekiem. Parapsihologu aprindās tiek lietots jēdziens “Raudives balsis” (*Raudive voices*).

Konstantīns Raudive ap 1973. gadu. Foto: “Inhoffen”, Freiburga.
RTMM 422079

Dr. Raudives kabinets

Pavērsiens parapsiholoģijas pētījumos

Par parapsiholoģijas tēmām Raudive interesējies jau izsenis, taču 1965. gadā viņš uzzināja par iespējām ar mirušajiem sazināties, izmantojot dažādas audio ierakstu un atskaņošanas iekārtas. Elektronisko balsu fenomena pirmatklājējs ir zviedru mūziķis un mākslinieks Frīdrihs Jirgensons, kurš 1959. gadā pirmo neredzamās pasaules balsis audioierakstu ieguva, mežā ie-

rakstot putnu balsis. Raudive sākotnēji sarakstījās, bet pēcāk devās pie Jirgensona, abi arī eksperimentēja kopā. Raudive attīstīja tālāk ierakstīšanas, balsu skaidrošanas un tipoloģizēšanas metodiku.

Sekotāji un apšaubītāji

1971. gadā Raudive savu eksperimentos iegūto pieredzi apkopoja grāmatā *Nedzirdamais kļūst dzirdams*, kā arī izdeva plati ar balsu ierakstiem.

Grāmatas un plates izdošanas laikā Raudive bija ieskaņojis 72 000 balsu, no kurām 25 000 balsu kopā ar līdzstrādniekiem analizēja, izmantojot atkārtotās izdošanas metodi, un kārtoja tās pēc motīviem. Ar laiku ieraksti ieguvuši kulta statusu, kļūstot par izpētes objektu garu pasaules pētniekiem, kā arī par alternatīvās mūzikas radītāju iedvesmas avotu un skaņdarbu izejmateriālu.

Turpinājumu lasiet 3. lpp.

Raudives dzīves laikā viņa eksperimenti piesaistīja plašu televīzijas un preses uzmanību, taču zinātnieku aprindas tos uzņēma skeptiski, kaut pierādīt krāpniecību nevarēja. Arī mūsdienās tiek veikti eksperimenti, kas apšaubā Raudives veikuma autentiskumu. Kopš ierakstu veikšanas laika 50. – 70. gadu mijā tie ietekmējuši daudzus mūziķus, piemēram, grupas *Genesis* un *The Smiths*. 2002. gadā tika izdots albums *The Voices of Dead*, kurā Raudives mirušo balsu ierakstus remiksē un interpretē dažādi elektroniskās un eksperimentālās mūzikas mākslinieki – *Dj Spooky*, *Lee Ronaldo* (*Sonic Youth*), *Calla* u.c.

Valodu zinātāja priekšrocības

Pārsvārā balsu teikto veido dažādu valodu – vācu, latviešu (arī latgaliešu), zviedru, krievu, franču, spāņu, latīņu – vārdu kombinācijas. Tādēļ panākumus balsu tulkošanā Raudivem lielā mērā nodrošināja viņa plašās valodu zināšanas. Balsim raksturīgs īpašs ritms, kura uztveršanai nereti nepieciešama labi attīstīta dzirde.

Raudive eksperimentos ierakstītās balsis iedala trīs grupās:

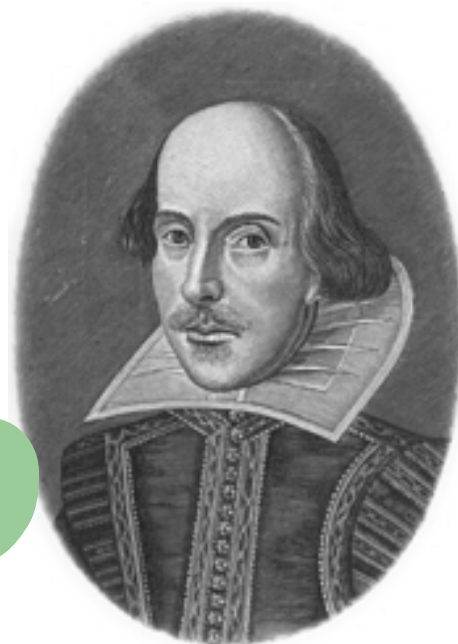
A – skaidri saklausāmas balsis, kas neprasa īpašas papildu zināšanas, lai tās uztvertu;

B – balsis ir paātrinātas vai slikti dzirdamas un grūtāk identificējamas;

C – ļoti būtiski skaņu fragmenti, ko veido balsis no garu pasaulles vai ārpus cilvēka uztveres esošām sfērām.

Raudive savus eksperimentus nošķir no dažādām okultisma

„Koste, te Šekspīrs.”

un spiritisma praksēm, uzsvērot, ka balsu fenomenam ir empīrisks raksturs, tādēļ esot jāatmet aizdomas par trikiem, krāpšanu un pašapmānu. Balsu fenomenam iespējams izsekot ar zinātnisku eksaktumu.

Sarunas ar dižgariem un apvainojumi no mirušajiem

Balsu vidū kvantitātes ziņā pirmo vietu ieņem Konstantīna Raudives māte, kura izmanto dažādas valodas, tostarp tādas, kuras dzīves laikā nav pratusi. Ar Raudivi runājas arī citi radinieki, draugi, paziņas un gandrīz aizmirsti skolas biedri.

Magnētiskās lentes ierakstos parādās daudzi rakstnieki, kuru eksperimentētājs pazinis, taču dzirdami arī sen mirušu rakstnieku vārdi. Kad Raudive uzrunā Jāni Akurateru, tas atbild: „Ļauj mieru!” (..) „Labāk gulēt!” (..) „Miers!”

Jānis Poruks ir filozofiskāk noskaņots. Kad eksperimentētājs prasa: „Ko tu dari, Jāni Poruk?“, atbilde skan: „Ich denke” („Es domāju” – vācu val.).

Kādā no nākamajiem ierakstiem Raudive sarunu turpina, vaicājot, ko „miļlais dzejnieks” domā.

Atbilde skan: „Mūžību.” Raudive turpina ar komplimentu Poruka dzejolim *Pie tava augstā baltā loga*, kuru uzskata par labāko lirisko dzejoli latviešu valodā. Poruks saka: „Pateicos!”

Ar Raudivi sazinās arī citu tautu rakstnieki, piemēram, Garsija Lorka, Ļevs Tolstojs, Fjodors Dostojevskis. Kādā ierakstā atskan arī: „Koste, te Šekspīrs.” Ar eksperimentētāju runājuši viņa skolotāji Jungs un Ortega i Gasset. Bieži dzirdams Ničes vārds. Vairākkārt piesakās Ļeņins, Staļins un citi diktatori un valstsvīri.

Balsis arī izteikušas savu viedokli par eksperimentētāju. Vērtējumi ir visai galēji, un reizēm pat izcēlušies strīdi. Viņš saukts par dzejnieku, bet tūlīt kāda balss iebilst, ka – žūpa. Dēvēts gan par labu katoļu dēlu, gan „lielu slinkuli”; kāda balss saka: „Dumš Kostis.” Un cita piebilst: „Viņš ir īpatnējs.”

Par balsu ierakstīšanas metodēm lasiet 4. lpp.

Mirušo balsu ierakstīšanas metodes

Konstantīns Raudive mirušo balsu ierakstus veica, izmantojot galvenokārt piecas ierakstīšanas metodes. Pēc izmantotās metodes izšķir piecus balsu tipus:

- mikrofona balsis
- radio balsis
- radio-mikrofona balsis
- pašraidītāja balsis
- diodes balsis.

Mikrofona balsu ieraksts

Mirušo balsu ierakstos notiek tas pats process, kas parastajos ierakstos magnētiskajā lentē caur mikrofonu. Sākot ierakstu, ieraksta veicējs nosauc ieraksta dienas datumu un eksperimenta dalībnieku vārdus. Ieraksta turpinājumā, ja eksperimenta dalībnieks ir viens, viņš var piesaukt dažādu mirušu paziņu un draugu vārdus, uzdot tiem dažādus jautājumus vai pieskarties dažādai, ar potenciālajiem sarunu biedriem saistītai tematikai. Ja runātāji ir vairāki, sarunai būtu jānorit brīvi, lai katrs var teikt, ko vēlas. Tā kā mikrofona balsis ir ļoti klusas un ātras, tās bieži pārklājas ar sarunas dalībnieku balsīm. Tāpēc Konstantīns Raudive iesaka sarunas dalībniekiem runāt lēni, skaidri un mierīgi, un maksimāli izvairīties no dažādiem fona trokšņiem. Ierakstam nevajadzētu ilgt vairāk par 10 – 15 minūtēm, jo lentē ierakstīto balsu izpēte prasa vairākas stundas. Ieteicamais ieraksta ātrums – 9 1/2 .

Radio balsu ieraksts

Magnetofona ieraksts tik veikts no radiouztvērēja, mirušo balsis mēģinot atrast starp dažādiem fona trokšņiem. Radio balsu uztveršanā nereti būtisku lomu spēlē tā sauktā starpniece – šņācoša sievietes

balsis, kura ierakstītājam dod norādījumus par to, kādā frekvencē un kurā laikā būtu jānotiek ierakstam. Paļaujoties uz starpnieces vadību, eksperimenta veicējs, griezot potenciometru, „ceļo” pa radio skalu turp atpakaļ, uzmanīgi klausoties šņācošajā balsī, kura sniedz norādījumus, kurā brīdī sākt un kurā pārtraukt ierakstu. Sekojot šādiem norādījumiem („tagad!”, „ieraksti!”, „stop!” u. tml.), eksperimentētājs attiecīgajā brīdī veic ierakstu neatkarīgi no tā, kādi trokšņi dzirdami attiecīgajā frekvencē. Noklausoties šādu ierakstu, rūpīgi jānodala radio atskaņotās frāzes no mirušo balsīm, kuras atšķiras ar īpatnēju ritmu, tembru, valodas salikumiem un to, ka personīgi uzrunā eksperimenta dalībniekus. Turpinot eksperimentus, Raudivem izdevies uztvert mirušo balsis arī bez starpnieces palīdzības, ierakstot balsis no radioaparāta, kas noregulēts uz frekvenci starp raidstacijām (tā saukto balto troksni). No mikrofona balsīm radio balsis atšķiras ar skaidrāku izrunu, garākiem vēstījumiem un bagātīgāku saturu.

Radio – mikrofona ieraksts

Ieraksts notiek ar mikrofona palīdzību caur radiouztvērēju, radot iespēju ierakstā dzirdēt gan eksperimentētāja mirušajiem uzdotos jautājumus, gan arī pašas balsis. Ieraksta laikā mikrofons tiek novietots tuvu radiouztvērējam, kurš tiek noregulēts uz frekvenci

Konstantīna Raudives piemiņas stūritis Minsteres ģimnāzijā, 1970. gadi. Fotografējs nezināms. RTMM 422084

starp raidstacijām jeb tā saukto balto troksni. Ieraksta laikā balsis var reaģēt uz eksperimenta veicēju uzdotajiem jautājumiem un sarunām.

Pašraidītāja balsu ieraksts

Ar mazjaudas raidītāju tiek radīta neatkarīga nesošā frekvence, izmantojot mērraidītāju, kuru tieši savieno ar radio antenas līgzdu. Veicot šādu ierakstu uz magnetofona lentes, trokšņu fons ir vienmērīgāks un ieraksts nav atkarīgs no gadījuma faktoriem, kas saistīti ar raidstacijas izvēli.

Diodes balsu ieraksts

Telpā esošos radioviļņus uztver ar antenu, iztaiso ar germānija diodes palīdzību un, tālāk nepastiprinot, ievada magnetofona radio ieejā, šādā veidā likvidējot lieko troksni, ko rada visos viļņos esošās radiostacijas. 📻

12 soļi, kā mājas apstākļos noķert elektronisko balsu fenomenu (EBF)

Sarežģītības pakāpe: vienkārša; nepieciešamais laiks: 20 minūtes

1. Sagādāiet pamata ekipējumu. Jums būs nepieciešams diktofons, labas kvalitātes austiņas un dators.

2. Daudziem diktofoņiem ir ieraksta kvalitātes kontrole. Vienmēr izvēlieties augstu kvalitāti (HQ) vai ļoti augstu kvalitāti (XHQ), pārlicinieties, ka diktofoņa baterijas ir pilnas.

3. Izvēlieties ieraksta vietu. EBF var un ir ticis ierakstīts visdažādākajās vietās. Jums nevajag atrasties spokainā vietā (taču tas var padarīt pasākuma noskaņu interesantāku). Jūs pat varat izmēģināt ierakstīt balsis savās mājās, taču apdomājiet, kā jutīsieties, ja izrādīsies, ka pie Jums mīt dažādi mājas draudziņi.

4. Uzvedieties klusu! Jūs cenšaties noķert balsis, kas bieži var būt ļoti vājas un grūti saklausāmas, tādēļ maksimāla klusuma ievērošana ir viens no svarīgākajiem noteikumiem. Izslēdziet radio, televizoru un visus citus iespējamo fona trokšņu radītājus. Izvairieties no liekām kustībām, kas varētu radīt trokšņus, tādēļ labāk apsēdieties, nevis pārvietojieties ar diktofonu rokās.

5. Ieslēdziet diktofonu. Ieraksta sākumā skaidrā balsī pasakiet, kas Jūs esat, kāds ir datums un cik rāda pulkstenis. Nečukstiet, runājiet normālā skaļumā.

6. Uzdodiet jautājumus normālā balsī skaidrā balsī ar skaidru dikciju. Atstājiet laika atstarpi starp saviem jautājumiem, lai ļautu diktofonam notvert iespējamās atbildes. Balsu ķērāji parasti uzdod tādus jautājumus kā: „Vai šeit ir kāds gars? Vai vari pateikt savu vārdu? Vai vari pastāstīt kaut ko par sevi? Kādēļ tu esi šeit?” Pārsteidzošā kārtā EBF balsis reizēm precīzi atbild uz jautājumiem.

7. Uzturiet sarunu. Ja ieraksta sesijas laikā vēl kāds ir kopā ar Jums, varat savstarpēji sarunāties. Tikai neesiet pārāk runātīgi. Savstarpējas sarunas ir pat vēlamas, jo daudzi mirušo balsu mednieki konstatējuši, ka EBF balsis labprāt komentē dzīvo sarunas.

8. Atvēliet laiku. Jums ierakstam nav jāvelta stundas, bet 10 līdz 20 minūtes būs nepieciešamas. Jums nav visu laiku jāuzdod jautājumi un jāsarunājas, arī absolūts klusums ir piemērots balsu ierakstīšanai (varat pat pamest telpu un paralēli nodoties mazāk paranormālām nodarbēm), taču piefiksējiet, ja dzirdat kādus blakustrokšņus (pa ielu braucošu mašīnu, cilvēku balsis blakus telpā utt.), lai vēlāk tās maldīgi nenoturētu par EBF.

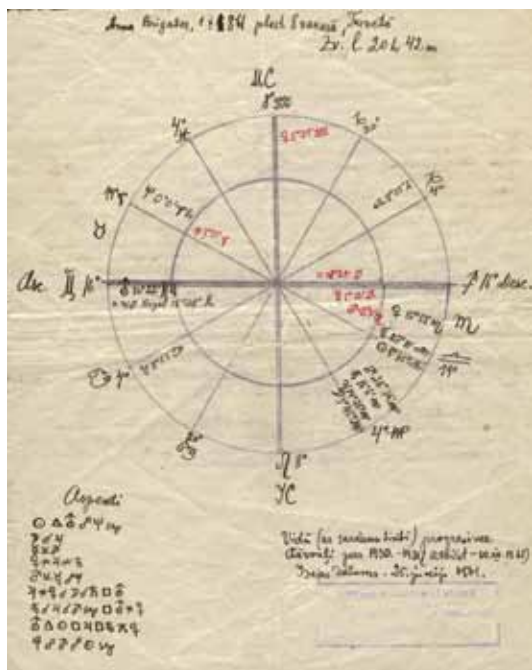
9. Klausieties ierakstu. Atskaņojot ierakstu no diktofoņa skaļi, parasti nevar sasniegt vajadzīgo kvalitāti. Nepieciešams izmantot austiņas. Taču labākā klausīšanās metode ir lejupielādēt ierakstu datorā. Dzirdot neizskaidrojamas izcelsmes balsis, vēlams atzīmēt, kurā ieraksta minūtē un sekundē tās skan, lai vēlāk būtu parocīgāk tās atrast.

10. Uzaiciniet citus noklausīties ierakstu. EBF ir dažādas kvalitātes. Dažas balsis ir ļoti skaidri dzirdamas, taču citas sadzirdēt un saprast to teikto ir ļoti sarežģīti. Īpaši zemas kvalitātes balsu atpazīšanā būtiskas ir dzirdes un interpretācijas spējas, kas nosaka šo balsu tulkošanas subjektīvo raksturu. Neatklājiet saviem līdzklausītājiem, ko, Jūsuprāt, esat saklausījis, lai neietekmētu viņus. Ja pārējie klausītāji ir saklausījuši ko citu nekā Jūs, atzīmējiet arī to savās piezīmēs.

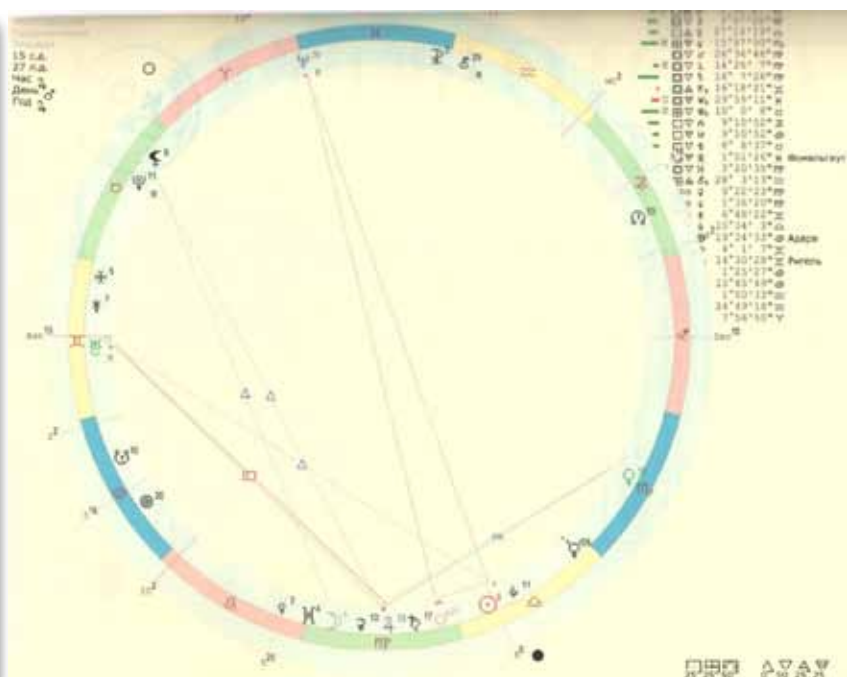
11. Esiet godīgs. Kā visos eksperimentos, kuru izpētes objekts ir paranormālas parādības, ļoti nepieciešams godīgums. Neviltējiet EBF, lai biedētu savus draugus vai atstātu uz tiem iespaidu.

12. Turpiniet mēģināt. Jums var neizdoties noķert EBF pirmajā mēģinājumā reizē (vai pat pirmajās piecās). Ar vienādu tehnisko aprīkojumu un metodiku daži eksperimentētāji ir veiksmīgāki, citiem mirušo balsu ierakstīšana nepadodas. Turpiniet mēģinājumus. Pieredzējuši balsu ķērāji ir atzīmējuši, ka neatlaidīgi un pacietīgi eksperimenti pamazām nodrošina regulāru EBF uztveršanu. 🗣️

Pamācībā izmantota interneta vietne:
<http://paranormal.about.com/>

Rakstnieces Annas Brigaderes horoskops, sastādīts ap 1930. gadu. RTMM 34732

Kristapa Baņķa 2011. gadā veidotais Annas Brigaderes horoskops

ANNU BRIGADERI ar latviešu tautu vieno Jaunavas zīmes īpašības

Astrologs Kristaps Baņķis stāsta, kas par Annas Brigaderes raksturu un likteni uzzināms no rakstnieces individuālā horoskopa

Anna Brigadere triloģijas *Dievs. Daba. Darbs* un literāro pasaku dēļ tiek uzskatīta par vienu no latviskākajām autorēm. Latviskums viņai bija ļoti būtisks arī dzīvē. Piemēram, svinīgus pasākumus rakstniece mēdza apmeklēt tautas tērpā. Tomēr Brigaderes interešu loks bija orientēts ne tikai latviskajā dzīvesziņā. Mūža nogalē, ap 1930. gadu, tapis viņai individuāli sastādīts horoskops, kas tagad glabājas Rakstniecības un mūzikas muzeja krājumā.

Unikāls horoskops Latvijas astroloģijas laukā

Sertificēts astrologs un numerologs Kristaps Baņķis Annai Brigaderei veltītā pasākumā piekrita analizēt rakstnieces dzīves laikā tapušo horoskopu, kā arī, izmantojot mūsdienīgu astroloģijas metodes, izveidoja jaunu. Astrologs norādīja, ka pirms astoņdesmit gadiem tapušo Annas Brigaderes horoskopu veidojis profesionālis, diemžēl tā vārds nav zināms. Kristaps Baņķis atzina, ka, pētot trīsdesmito gadu Latvijas periodiku, ļoti grūti atrast materiālus par astroloģiju,

nemaz nerunājot par slavenam cilvēkam individuāli veidotu horoskopu. Muzejā glabātais Annas Brigaderes horoskops ir unikāls arī Latvijas astroloģijas lauciņā.

Dzimusi Urāna ausmā

Horoskops ir precīzs, tomēr dažas atšķirības no mūsdienās veidota horoskopa ir vērojamas. Būtiskākā nesakritība ir Neptūna atrašanās Auna pirmajā gadā, kamēr mūsdienās veidots horoskops rāda tā atrašanos Zivju zīmes pēdējā gadā.

Turpinājumu lasiet 7. lpp.

Anna Brigadere savā darbstabā Rīgas dzīvoklī 1925. gadā. Foto: J. Rieksts. RTMM 240280

Turklāt atšķirībā no pirmā horoskopa tapšanas laika ir atklāta planēta Urāns. Tā atbild par visu revolucionāro, arī dzelīgo. Kad Brigadere dzima, Urāns ausa, un tā ietekme liecina, ka latviešu rakstniecības klasiķe nav bijusi nemaz tik mierīgas dabas. Astrologs secina: „Tas ir cilvēks, kas var kādu brīdi mierīgi sēdēt, bet tad piecelties kājās un pateikt visu, ko domā.”

Nepieciešams uguniņas piešķilējs

Brigaderes horoskopā dominē Gaisa stihija (50%), bet nemaz nav Uguns stihijas. Tas liecina, ka rakstniece nebija centrālā notikumu „kūrēja”. Liela loma viņas dzīvē bija apkārtējiem cilvēkiem, kuri uguniņu varēja piešķilt. Tad gan, ņemot vērā izteikto gaisa stihiju, liesmas vairs tik viegli nevarēja

apstādināt. Tas, ka rakstniece dzimusi 27. mēness dienā, liecina, ka viņa iemiesojusies jau senāka dvēsele. Līdz ar to dzīves uzdevums ir apgūt Kosmisko enerģiju un atstāt garīgo vēstījumu. Iespējams, tas līcis mūža nogalē interesēties arī par austrumu astroloģiju.

Tieksme pēc dziļuma

Visakcentētākā Brigaderes horoskopā ir Jaunavas zīme, otra ir Svaru zīme. Svaru zīmei raksturīga vēlme pēc skaistuma, miera un harmonijas meklējumi, analītiskums, prāta asums, vienlaikus vēriģa un arī sīkmaina attieksme pret dzīvi, notikumiem. Savukārt urāniskā daba ienes sajukumu, haosu, kas apvienojumā rada vēlmi pēc dziļākiem meklēju-

miem, pēc tā, lai kaut ko pēc sevis atstātu pasaulei. Tajā pašā laikā Jaunavas daba nosaka pieticību – vienlaikus palikt mazai savā lielumā.

Vienā zīmē ar tautu

Saule Svaru zīmē, Mēness Jaunavas zīmē, norāda, ka rakstniece varēja būt diezgan pedantiska un kritiska. Viņai bija sava noteikta kārtība, kurā viņa diez vai ļāva citiem iejaukties, dvēseliski aktīva. Rakstniece tiecās pēc jaunām zināšanām. Dzīves prioritāte ir rakstniecība un izteikšanās, bet vēl būtiskāka ir kalpošanas tematika, ko ienes Jaunavas zīme. Arī latviešu tauta arhetipiski atbilstot Jaunavas zīmei piemītošām īpašībām, tādēļ Annas Brigaderes dzīvē un daiļradē tik harmoniski ievijies latviskais. 🌟

Rakstniecības un mūzikas muzeja izdevums

Redaktore: Maija Treile
Dizains: Māra Viška

Tāl. 67227782
E-pasts: maija.treile@rmm.lv

Muzeja darba laiks:

pirmdien, otrdien - slēgts
trešdien 13:00 - 20:00
no ceturtdienas līdz svētdienai
11:00 - 18:00
Rīga, Pils laukums 2

Lasītava atvērta no pirmdienas

līdz ceturtdienai 9:00 - 17:00
Rīga, Pils laukums 3
Tāl. 67356262
E-pasts: lasitava@rmm.lv